

Vesteristen Viesti

Sinnikkyys * Toimeliaisuus * Elämänhalu

N:o 14

Toimitusneuvosto:
Marketta Valkjärvi (pj.) Soile Paasonen
Mauri Vesterinen Justina Westerinen

Vesteristen sukuseura ry:n jäsenjulkaisu
www.vesterinen.net

Kustantaja: Vesteristen sukuseura ry
Myllypönttie 7 C 11
00920 Helsinki

Painatuspäivä
28.09.2005

VESTERISET JÄLLEEN KESÄISELLÄ SUKURETKELLÄ

Meitä oli jälleen bussilaitillinen reippaita sukuseuralaisia kokoontunut kesäkuun toisena viikonloppuna Lappeenrannan satamaan kuka mistäkin Suomen kulmalta.

Alustavasti ilmoittautuneista oli saman verran erilaisista syistä johtuen estynyt matkalle mukaan tulosta.

Suuntasimme kohti Viipuria, jossa parisen tuntia kiertelimme toria tulla ostellen, pikkupurtavaa ja juotavaa nauttien. Matkamme jatkui Terijoelle. Sitä ennen pysähdyimme Koiviston kirkolla, jossa otimme yhteiskuvan 30 hengen seurueestamme, aurinko paistoi ja matkan teossa oli tunnelmaa. Terijoella pysähdyimme ruokailemaan uudessa ja siistissä Ravintola Terijoessa. Pikku kieliongelmiä selvitämme saimme ihan hyvää ruokaakin. Ruokalistat kun olivat vain venäjänkielisiä ja ainoastaan yksi tarjoilijoihin puhui vähän englantia.

Ruokailun jälkeen jatkoimme Pietariin ja hotellimme saavuimme klo 20 aikoihin. "Karjalan-rantatietä" ajaessamme totesin, että edellisestä matkasta - edellisellä vuosituhannella - vaurastumista on tapahtunut. Kuokkalan tienoilla oli runsaasti toinen toistaan komempia omakotitaloja ai-

tauksien ympäröiminä. Kaiken kaikkiaan ympäristö oli siistiyntynyt, joskin paljon vieläkin on tehtävää. Silti oli surullista havaita yksinäisiä, vanhoja omenapuita ja sireenipensaita siellä täällä kertomassa menneistä asutuksen paikoista.

Hotellimme Anderssen oli hyväkuntoinen ja palvelu ystävällistä. Porukka oli suurimmalta osalta sen verran nuutunutta, että kaupungille ei montakaan lähtijää jaksanut.

Lauantiaamuna lähdimme opastetulle kaupunkierrokselle. Kaupunki on kaunis ja yllättävän siisti. Historia huokui lähes kaikkialta ja jotenkin se tuntui melko läheiseltä - liittyhän Pietarissa niin moni asia Suomenkin historiaan: rakentaminen, tsaarit jne.

Ehkä vaikuttavin rakennus oli Iisakin kirkko, jota "rakennettiin kuin Iisakin kirkkoa". Korkeus, pituus ja leveys 100 m. Kivet on kuormattu Suomesta, Virolahdelta ja rakennusmiehetkin olivat Suomesta. Kirkkorakennelmaan kuuluu 48 paksumaa kivipilaria, jotka painavat 114 tonnia kappale! Kirkko on jälleen osittain alkuperäisessä käytössään. Sen piha-aukiolla on ainoa Pietarissa vallankumoukselta säilynyt tsaarinpatsas, Nikolai I:n patsas.

Kävimme kuvaamassa myös Verikirkkoa, joka on rakennettu 1.3.1881 murhatun tsaari Aleksanteri II:n kuolinpaikalle. Kirkko on kaunis sipulikirkko, jonka kupolit loistavat eri väreissä.

Marmoripalatsissa, jonka Katariina Suuri oli lahjoittanut poikakaverilleen Orloville, oppaamme kertoi tarinan, joka saattaa liittää sukumme myös Venäjän suurruhtinaskuntaan, kuten Amerikan puolella presidentti Jefferssonin kohdalla on tapahtunut. Katariinalla oli yksi aviollinen lapsi, useiden aviottomien lasten lisäksi. Imettäjä, joka pikku-Paavalia hoiteli, oli suomensyntyinen. Paavali kaatui 8-vuotiaana hevosella ja on syytä uskoa, että Paavali kuoli onnettomuudessa ja hoitajatäti kasvatti oman lapsensa Paavalin tilalle. Todisteena on patsas, johon Paavali on kuvattu, ja täytyy todeta, että piirteisä oli paljon sukumme ominaisuuksia.

Loistavan oppaamme avulla kuulumme ja näimme paljon mielenkiintoisesta ja kauniista kaupungista. Oikeasti Pietarissa pitäisi viettää viikkoja, ennenkuin kokonaisuuden pystyisi hahmottamaan.

Puolilta päivin lähdimme Pietarhoviin, jossa tapah-



Kuvaajana Pentti Vesterinen

Koiviston kirkon luona.

tui ruokailu ja jonka puutarhan esikuvana on ollut Versaillesin puutarha Ranskassa ja täytyy sanoa, että Pietarhovi oli ehkä viehättävämpikin kuin alkuperäinen. Kiertokävelyn jälkeen jalat väsyneinä piipahdimme vielä pikaostoksilla ja tämän jälkeen matka jatkui Narvaan.

Raja-asemalla ei ollut kiirettä, jonottelimme melkoisen tovin. Taisi rajamiehillä olla myöhäinen siestanhetki. Rajan ylitettyämme jatkoimme kohti Tarttoa. Peipsi-järven kohdalla alkoi sade, joka saatteli meitä aina hotellille asti. Olimme majoittuneina kahdessa hotellissa. Ensimmäinen löytyi vaivatta, mutta toista majapaikkaa etsimme tosi hartaudella ja löytyihän se lopulta ystävällisen tarttolaisen naisen opastuksella; hän nousi oikein bussiin oppaaksi. Kello oli puolin öin

eikä ruokaa ollut enää saatavilla. Suoiet kuristen painuimme yöpuulle.

Aamupalan jälkeen lähdimme jälleen opastetulle kaupunkierrokselle. Kaupunki on modernisoitunut viimeisen kymmenen vuoden aikana ja valloittajien jättämiä jälkiä on korjailtu. Paljon on silti vielä tehtävää.

Kuljimme jalkaisin yliopistonmäen vanhojen puitten katveessa. Paikka oli rauhallinen ja huokui menneestä ajasta. Kaupungissa on erittäin viehättävä, mutta romahtamaisillaan oleva rautatieasema, joka kaipaisi kovasti kunnostusta. Rautatiet eivät Eestissä nauti erityistä suosiota, kulkijoita on vähän ja on olemassa sanonta: missä alkaa rautatie, siellä loppuu järki. Kuvastelee ehkä menneitä, pitkiä rautatiematkoja.

Ruokailun ja ostosten jälkeen suuntasimme kohti Tallinnaa ja koti-Suomea, jonne saavuimme Autoexpressillä sunnuntai-iltana klo 20 aikoihin. Oli iloisten ja haikkeiden, eri suuntiin tapahtuvien, kotimatkojen aika.

Matka oli mukava ja kaikin puolin antoisa. Ryhmäläiset reippaita, huumorintajuisia. Bussissa kaikui yhteislaulu. Puheenjohtajamme aviopuoliso Pekka oli ottanut mukaansa haitarin, jota myös Vesterisen-veljekset: Pentti, Seppo ja Ilmo iloksemme soittelivat.

Erietyiset kiitokset jälleen Sepolle ja myös Jormalle, vaikka ei mukaan päässytäkään, onnistuneista matkajärjestelyistä.

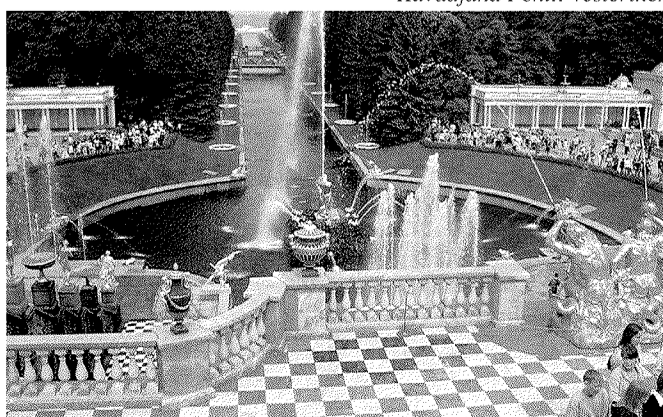
Eiköhän mennä taas!

Riitta Nieminen



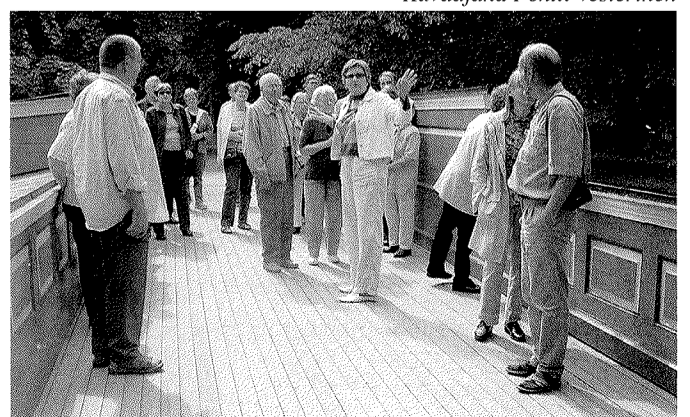
Kuvaajana Riitta Nieminen

"Suomalaisyyntyinen tsaari."



Kuvaajana Pentti Vesterinen

Pietarhovin loistoa.



Kuvaajana Pentti Vesterinen

Matkalaisiamme ja oppaamme Tartton sillalla.



**Puheen-
johtajan
palsta**

Marketta Valkjärvi.

Olen tehnyt ”sukututkimusta” Vesteristen sukuseuran arkistossa. Arkiston tutkiminen on ollut minulle varsin helppoa, sillä arkiston säilyttäminen on luottamustehtävä, joka kuuluu sukuseuran puheenjohtajalle. Arkiston säilyttämistä varten sukuseura on aikoinaan hankkinut hienon sukuarkun. Toivottavasti en loukkaa kenenkään tunteita, vaikka en arkistoa ole arkkuun laittanut. Lupaan, että arkistossa olevat paperit ja muut tavarat säilyvät, vaikka siirsin ne arkistohyllyyn. Siitä ne on helppompia ottaa esille lueskeltavaksi.

Olen ollut sukuseuran jäsen vasta lyhyen aikaa, joten arkiston tutkiminen on ollut minulle mielenkiintoinen sukellus suvun ja sukuseuran vaiheisiin.

Kirjahyllystäni löytyy tätä kirjoittaessani Vesteristen sukujulkaisuista vain sukukirja. Siihen ei ymmärrettävästi ole voitu sisällyttää kaikkea sitä, mitä suvuntutkijat ovat aiheeseen liittyen tutkineet ja kirjoittaneet. Arkiston tutkimisen myötä on mielenkiintoni herännyt muihin tutkimuksiin, jotka kohdistuvat joko suoraan tai välillisesti suvun vaiheisiin. Onnekseni näistä tutkimuksista on olemassa Vesteristen sukujulkaisuja, joiden hankinta alkaa olla kohdallani ajan-kohtaista.

Sukututkimus voi porautua kauas menneisyyteen, mutta se voi olla myös lähistorian tutkimusta. Lähistorian tutkimuksessa on se etu, että suvunvaiheista voi parhaassa tapauksessa olla saatavilla muistitieto

toa hyvinkin pitkältä aikaväliltä. Huonoimmassa vaihtoehdossa tällaista tietoa ei enää ole. Onneksi kiinnostukseni sukututkimusta kohtaan virisi ajoissa. Isäni muistelu pohjalta olen saanut tietoa tapahtumista, joista en ole muuten tiennyt ja jotka ilman hänen muistelujaan olisivat kohdallani jääneet selvittämättä. Niiden pohjalta olen osannut etsiä tietoja arkistoista ja saada sitä kautta lisävalaistusta kauan sitten tapahtuneisiin asioihin.

Sukukirjassa yksittäisen henkilön kohdalla on vain häntä koskevat perustiedot, syntymä, kuolema, asuinpaikka, isä, lapset ja puoliso. Tarkemman henkilökuvan saamiseksi tarvitaan muitakin lähteitä. Oman kokemukseni pohjalta voin suositella kaikille lähisukunsa tutkijalle haastattelemalla vanhempiaan, muita suvun vanhimpia jäseniä ja yleisesti sukulaisiaan saa tietoonsa asioita, joiden pohjalta pääsee tutkimuksissa eteenpäin. Suvun vanhemmille taas esitän toiveen, että te taltioisitte, joko kirjoittamalla tai muuten tärkeitä muistojanne. Ne ovat tulevaisuudessa arvokkaita lähteitä läheisillenne.

Sukuseuran toiminnan yhtenä tarkoituksena on edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta suvun jäsenten keskuudessa. Sukututkimus palvelee hyvin tätä tarkoitusta. Sen varjolla on helppo ottaa yhteyttä ja tavata sukulaisiaan, joihin ei ehkä muuten tule pidettyä yhteyttä. Tätä tarkoitusta palvelee hyvin myös sukuseuran kesäretket. Niillä ei pelkästään tutustuta matkakohteisiin, vaan myös muihin suvun jäseniin. Vielä näin lehden välityksellä, kiitän kaikkia menneen kesän retkellä mukana olleita. Oli mukavaa olla matkalla yhdessä teidän kanssanne.

Vesteristen Viesti ilmestyy poikkeuksellisesti jo näin syksyllä. Se ei silti tarkoita sitä, että se alkaisi ilmestyä sen useammin kuin aiemminkaan. Ilmestymisajankohdan muutos johtuu lehden toimituksessa keskeisesti toimivan sukuseuran jäsenen esteellisyydestä myöhemmin syksyllä.

Toivotan kaikille lehden lukijoille hyvää syksyä.

**EHDOTUKSIA ENSI KESÄN
MATKAKOHTEEKSI**

Sukukokouksen vuonna 2004 hyväksymien sääntöjen mukaan varsinainen sukukokous pidetään joka kolmas vuosi ja välivuosina järjestetään sukuseuramatka.

Ensi vuonna järjestäme siis jälleen matkan, joka tehtänee perinteiseen tapaan kesäkuussa. Matkakohde on vielä avoin. Matkan järjestäjänä pyydän apuunne sopivan kohteen löytämiseksi. Tähän mennessä on ehdotettu Lappia, Laatokan Valamon luostaria ja Hiidenmaata. Lappi on mielenkiintoinen, mutta se vaati-

si useamman päivän ajan, ja pitkien linja-automatkojen johdosta matkasta tulisi melko kallis, joten se ei liene toteuttamiskelpoinen.

Jään odottamaan ehdotuksianne sopivista matkakohteista. Voitte ottaa yhteyttä puhelimella 040-5564387 tai sähköpostilla seppo.vesterinen@halikko.salonseutu.fi.

Terveisin
Seppo I. Vesterinen

Kiikunkuja 4
28400 Halikko

**KAIKKI EI NÄY
TV-RUUDUSSA**

Suomi ja Helsinki sai vuonna 2003 järjestettäväksi Yleisurheilun MM-kilpailut kahden vuoden varoajalla, kun Lontoo perui sille jo vuonna 2001 myönnettyt kisat ilmoittaen, ettei pysty järjestämään ao.kilpailuja. Suomen Urheiluliitto rakensi nopeasti toimivan organisaation ja hankki tarvittavat yhteistyötahot. Puustelli Group sai vastuun kisojen kalustamisen. Sain olla vetämässä ja organisoimassa yli sadan kontillisen kalusteiden valmistuttamisen, aikataulutetun toimituksen, kisojen aikaisen päivystyksen ja loppupurkamisen. Yhteistyösopimus tehtiin 4.6.2004 ja meille jäänyt toiminnallinen aika oli 14 kuukautta.

MM-kilpailut ovat kolmanneksi suurin urheilutapahtuma maailmassa. Sitä varten järjestäjät hankkivat 130 parakia kv-televisioyhtiölle, toteuttivat yli tuhannen asunnon muutot Otaniemessä, hankkivat kolmetuhatta vuodepaikkaa urheilijoille, rakensivat kaksi yli tuhatpaikkaista työtilaa medialle - toisen Kisahalliin ja toisen stadionin katsomoon - sekä hoitivat katsojille 10.000 ravintolapaikkaa stadionin ympäristöön. Ylläkuvatua työympäristöä rakennettiin neljä viikkoa. Se oli käytössä kolme viikkoa ja purettiin pois kahdessa viikossa. Kokonaisuutena yhdeksässä viikossa rakennettiin, käytettiin ja purettiin lähes kolmentuhannen henkilön toimiva, viimeisimmällä tekniikalla varustettu työympäristö.

Kaikki toiminnot oli aikataulutettu ja kellotettu minuuttiohjelmalla. Eri tilojen vapautuminen järjestäjien käyttöön oli vedetty tiukalle. Useimmissa kohteissa toimitus- ja asennusaikaa oli muutama päivä tai tunti. Järjestäjien asettamat aikatauluvaatteen edellyttivät monilta osin uusia toimintatapoja. Yksi vaativimmista aikatauluista oli Kisakylän kolmentuhannen sängyn sisäänkanto ja siihen varattu aika: 90 sekuntia/sänky. Samalla sänkyihin tuli kiinnittää 12.000 jalkaa. Ratkaisuja tässä ja muissakin asioissa hiottiin ja valmisteltiin niin valmistajan, kuljetus- kuin muuttoyhteyksienkin kanssa. Kisakylän sänkyjen prosessi alkoi pakkaamisesta. Valmistaja pakkasi sängyt, petauspattinat, peiton ja tyynyn yhteen pakettiin. Sängyt kannettiin sisälle huoneisiin kyljelleen ja porakoneisiin kiinnitetyillä erikoisistukoilla ja lat kiinnitettiin kuin formuloiden renkaanvaihdossa. Sovitut aikataulut pitivät ja kaikki urheilijat pääsivät kisakylään ajallaan keskittymään itse asiaan eli tekemään parhaan mahdollisen urheilusuorituksen.

Kisat ovat ohi. Katsojat muistavat Tommi Evilän pronssihypyn ja mahtavat sääilmiöt. Kameroiden takana oli ja eli oma maailmansa, josta tämä yksi pala kalustetoimittajan näkökulmasta.

Esa Paasonen

Kirjoittajan Liisa-äiti on syntynyt Rautalammin Vesterisiä.

JÄSENTUOTTEET

- Seuran logolla varustetut tuotteet**
 Pöytäviiri 25,00 €
 Lyhyempi ulkoviiri 50,50 €
 Pidempi ulkoviiri 85,00 €
 Hopeinen rintamerkki (neula tai pinssi) 8,50 €
 Ryijyn kaavat 10,00 €
 Lippis 10,00 €
 T-paita 10,00 €
 CD levy,
 Vili Vesterisen parhaat 12,00 €

Painotuotteet

- Vesteristen Sukukirja 1994. 15,00 €
 Justiina Westerinen: Konstan Kronikka-450 vuotta Vesterisiä. Helsinki 2001. 20,00 €
 Heikki Vesterinen: Nimihistoriallinen tutkielma. 3,00 €
 Eero Vesterinen: Polvesta polveen 3,00 €
 Arvo Vesterinen & Heikki Vesterinen & Eero Vesterinen: Sylvesteristä Vesteriseen 3,00 €
 Hans Molander & Jaakko Vesterinen & Justiina Westerinen: Vesteristen Sukuseuran 25-vuotishistoriikki 3,00 €

Tilaukset:

Jorma K. Vesterinen
 Taimenpolku 12, 54915 Saimaanharju
 Puh. 040-550 8411
 e-mail: jormavesterinen@luukku.com

Kaikki tiedot löytyvät myös netistä osoitteesta: www.vesterinen.net

**SUKUNEUVOSTO
2004 – 2007**

Puheenjohtaja:
Marketta Valkjärvi,
 Impivaarantie 6,
 17200 Vääksy.
 Puh. 03-766 2280,
 050-338 7342,
 e-mail:
marketta.valkjarvi@salpaus.fi

Varapuheenjohtaja:
Seppo Vesterinen,
 Kiikunkuja 4,
 24800 Halikko
 Puh. 02-736 4387 (k)
 040-556 4387
 e-mail:
seppo.vesterinen@halikko.salonseutu.fi

Sihteeri
Justiina Westerinen,
 Myllypadontie 7 C 11,
 00920 Helsinki,
 Puh. 09-342 2656 (k)
 09-4313 6234 (t)
 e-mail:
justiina.westerinen@teak.fi

Rahastonhoitaja
Riitta Nieminen,
 Majurintie 10,
 25250 Märynummi
 Puh. 02-7360 071 (k),
 02-772 4243 tai 7725 (t)
 e-mail:
riitta.anneli.nieminen@tyks.fi

Jäsenet:
Soile Paasonen
 Suomenlinna E3 B12,
 00190 Helsinki,
 e-mail:
soile.paasonen@viapori.fi

Jorma J. Vesterinen,
 Petäjätie 4,
 53810 Lappeenranta,
 Puh. 05-4517 238,
 0400-559 599

Jorma K. Vesterinen,
 Taimenpolku 12,
 54915 Saimaanharju,
 Puh. 040-550 8411
 e-mail:
jormavesterinen@luukku.com

Mauri Vesterinen,
 Pikkulukontie 1 A 10,
 05830 Hyvinkää,
 Puh. 050-527 1291

TILIT:

Sukurahaston tili:
 SOP 541050-215576

Sukuseuran tili:
 SOP 541050-414997

OTON TARINA

Isäni Otto Vesterinen on syntynyt 5.10.1866 Vessannolla savupirtissä Rutkolan talon maalla. Mummin nimi oli Eeva Loviisa ja ukki oli Johan Vesterinen. Isovanhempani olivat molemmat Rutkolassa palveluksessa ja saivat tavan mukaan mökin paikan, missä voivat pitää lehmää ja velvollisuus oli tietysti käydä työssä talossa tarpeen vaatiessa. Ukki teki kaikkia puusepän töitä, rekiä ym. mitä taloissa tarvittiin ja sahasipa iltapuhteissa kotona lehmän-sarvista kampoja. Oli siis taitava käsistään.

Isäni vartuttua rippikouluikään hänet lähetettiin Reisjärvelle setänsä luo suutarinoppiin. Evästä oli tietysti nyytissä ja oli sitä rahaakin ollut 20 penniä; senkun vaan tietä kävelemään. Setä opetti isäni kirjoittamaan ja lukemaan ankaralla kädellä kaiken muun opin lisäksi. Suutarit olivat siihen aikaan oppineempia kuin mökinpojat ja eihän niitä kouluja ollut, mistä lienevät mestarit tietonsa ammentaneet. Isä ei pitänyt ensinkään koko suutarin hommasta, vaan karkasi Sievin-Kannuksen ratatöihin – oli kai jostain kuulut sinne miehiä menevän. Siellä rautaroikassa hän

joutui sepän apulaiseksi ja kirjmiesten porukkaan.

Kutsunnassa isäni hyväksyttiin Mikkelisiin Tark'ampujapataljoonaan no 6. Hän valmistui neljän koulutusvuoden jälkeen hyvillä arvosanoilla aliupseerikoulusta varustettuna (kaikissa aineissa 10 ja yksi 9) ja pääsi Hartolaan poliisiksi. Vanha nimismies von Schrowen otti hänet apulaisekseen ja asumaan kotiinsa, jossa isäni oppi aatelisperheen käytöstapoja ja rupe- si itsekin opiskelemaan lakiasioita.

Nimismies von Schrowen pojat olivat isäni ikäisiä ja kouluja käyneitä, eräs heistä oli tunnettu runoilija Uhno von Schrowe. Nimismiehen kuoltua tuli nimismieheksi Broms, joka oli nimismiehenä useita vuosia. Isä oli oppinut jo käräjäasioita ajamaan ym lakihommia ja muutti poikamiehenä asumaan kirkon tuntumaan vuokralaiseksi. Hän oli innokas laulumies, liittyi kanttori Savion laulukuoron ja oli toisten mukana puuhaamassa nuorisoseuraa. Vielä naimisissa ollessaankin isä oli mukana nuorisoseuran näytelmissä (Saarijärvellä).

Huldan ja Oton yhteinen taival (1896-1920)

Hulda Liikanen oli kesäaikaan enonsa Janne Bergströmin konttorissa Hartolassa enoan auttamassa ja sillä reissulla hän tutustui isääni Otto Vesteriseen niissä nuorisoseuran lauluhommissa ja he menivät yksiin leipiin vuonna 1896 Huldan ollessa 23-vuotias. Minä (Lempi) synnyin Hartolassa 30.7.1898. Vielä naimisissa ollessaan äitini Hulda oli opettajana Pohjan kansakoulussa Hartolassa aina Impin syntymiseen asti (22.02.1900).

Naimisiin mentyä äiti ja isä asuivat Hartolassa useissa paikoissa vuokralalla, sitten 5 vuotta Sepälä nimisessä Koskipään torpassa, missä meillä oli kaksi hevosta, viisi lehmää ym. Torpasta oli tehtävä ”taksvärkkiä” kaksi päivää viikossa ja sitä varten oli Ananias, joka muut päivät teki torpan töitä. Lehmiä hoiti palvelija Heta. Synnyin Huldan ja Oton vanhimpana lapsena. Hartolassa meitä lapsia oli aluksi kaksi: minä Lempi (s. 1898) ja Impi (1900) ja torpalle syntyi vielä Ilmari (s.1903) ja Eino (s.1906). Isä oli Joutsan, Leivonmäen ja Luhangan pii-

ri v.t.nimismiehenä vv. 1904-1905. Tänä aikana hänellä oli aina hevo- nen matkassa, kun siihen aikaan ei ollut autoja ja piti tehdä pitkiä virkamatkoja.

Naimisissa ollessaan äitini Hulda meni vuonna 1905 Lahteen kunnalliskodin johtajattaren kursseille, joka oli kestoltaan jonkun kuukauden vai oliko se ollut jonkun viikon. Pitkältä se aika minusta 7-vuotiaasta tuntui. Muistan sen vieläkin, val- lankin kotiintulon riemua jouluksi. Saimme Impin kanssa kaupungista ostetu- ja leikkikaluja ja porsliinisen nukenkahviservii- sin sekä kumpikin isot nuket, jotka liikkulivat silmiään ja sehän tietysti oli maailman seitsemäs ihme. Liekö ollut Lempin nukke kauniimpi, mutta Impi löi minun nukkeni pään pöydänreunaan, mitä minä kovin murehdin, koska se tietysti särkyi.

Myöhemmin tuli nimismieheksi niin sanottuja ”ryssän kumartajia”, kouluja käyneitä, jotka kuitenkin eivät ammattiaan osanneet eikä heistä kansakaan pitänyt eikä tietysti isäkään, joka jo tehtävät osasi paremmin. Muistan vieläkin, kun ne olivat nuoria, sotilaspukeisia ja virkavaltaisia, ja kulkivat komeasti niin, että vain sapelit kalisivat. Eivät ne kauan viipyneet, kun huomasi, ettei heistä pidetty. Kansa vahti iltaisin

selkään antaakseen. Nimismiehet vaihtuivat nopeasti.

Muutto Saarijärvelle (1907-1918)

Vuonna 1907 isä haki Saarijärvelle poliisiksi. Äiti kirjoitti kiireesti todistuslajennöksiä ja minä olin isän kanssa Koskipään majatalon luona odottamassa hevospostia, minkä mukaan viime ti- passa hakemuspaperit jätettiin. Sitten muutettiin hevoskulkueena Saarijär- velle. Saarijärvelle muuttuamme 1907 nuorempi lapsikatrasi satoi äidin kokaan kätken viereen. Lapsia syntyi perheeseen vielä Väinö (1908), Vieno (1909), Niilo (1913) ja Aino (1916). Kaksi lasta oli kuollut aivan pieninä.

Kohtelemusten vuodet (1918-1920)

Saarijärveltä isä haki vuoden 1918 syksyllä Kauhajoelle ylikonsta- peliksi, mikä oli Saarijärven jälkeen huomatta- vasti parempi paikka, kun oli useita poliiseja ja isäl- le jäi vaan konttorityöt, mihin hän oli tottunutkin. Me olimme kaikki iloi- sia parempien olosuhteiden toivossa, vaan miten kävikään? Perhe muutti sitten aikanaan - saatiin kauniit huoneet ja kaikki näytti sujuvan hyvin. So- tavuonna 1918 isä sairastui. Siihen aikaan oli es-

panjalainen influenssa ko- vasti liikkeellä juuri ka- pinan jälkeen ja sen seu- rauksena isä sai yöllä va- semmanpuoleisen halva- uksen nukkuessaan. Tauti parani jonkun verran niin, että isä pääsi jotenkin kä- velemään.

Sairauden takia isäni piti ottaa ero toimesta ja per- he muutti takaisin Saarijärvelle. Isä yritti jon- kun verran ajaa vielä käräjäasioita. Mutta sitten tuli kuume ja ”öljy loppui lampusta” kuten isä sanoi vähän ennen kuolemaansa. Hän kuoli vappuaamu- na 1920. Perhe asui pie- nessä mökissä, kun asun- toja ei ollut enempi kuin nytkään. Isälle tuli vasta kuoleman jälkeen eläke, jota hän oli niin odotta- nut, koska perhe eli puut- teessa. Isä oli kuollessaan 53 -vuotias.

Teksti on lyhennelmä Oton tyttären Lempi Vä- hälän muistiinpanoista vuodelta 1969, jotka on julkaistu Liikasten suku- seuran nettisivuilla osoit- teessa <http://www.liikaste.nskuseura.fi/rist.htm>.

ETSINTÄKUULUTUS: Tietääkö joku lukijois- ta, kuka oli oton Johan- nes-isän (s. 5.6.1838) isä? Vastaukset voi lähettää Justiina Westeriselle joko postitse tai sähköpostilla (katso yhteystiedot koh- dasta sukuneuvosto).

Mediakasvatus — mitä se oikein on?

Mediakasvatuksesta ja siihen liitetystä kysymyk- sistä riittää tällä hetkellä puhetta monilla arenoil- la niin julkisuudessa kuin pienemmissäkin keskus- teluissa. Kulttuuriminis- teri Tanja Karpelan ehdo- tuksesta on muun muassa otettu käyttöön lasten television katselua koskevia ikäsuosituksia. Samalta taholta on tullut tukea lasten internetin käyttöön rajoituksille ja tietoteknisil- le sovelluksille, joilla asia hoituisi, eli niin sanotuille nettikulkoille. Myös halli- tuksen Kansalaisvaikutta- misen politiikkaohjelmas- sa on mietitty mediakas- vatuksen tilaa ja kehittä- mistarpeita. Tämän jat- koksi onkin jo Suomeen perustettu Mediakasva- tusseura, joka pyrkii tuo- maan yhteen mediakasva- tuksen toimijoita eri aloil- ta ja tahoilta.

Mediakasvatus on perin- teisesti liitetty medialu- kutaidon tukemiseen las- ten ja aikuisten kohdalla. Medialukutaidolla on tar- koitettu perinteistä luku- taitoa laajempaa taitoa. Se

käsittää esimerkiksi tele- vision, elokuvaan ja mul- timediaan sekä nykyään myös internetin mielek- kääseen käyttöön liittyvät taidot. Rinnakkaisia ter- mejä ovat mediakompe- tenssi ja mediataito. Näis- tä erityisesti jälkimmäinen korostaa ilmaisullista me- dian käyttöä pelkän vas- taanottavan, esimerkiksi tv:n katselun, sijaan.

Millainen rooli media- kasvatukselle ja sen tuke- mille tiedoille ja taidoil- le on sitten annettu? Vii- meaikaisissa aloitteissa on korostunut lastensuojelun näkökulma. Esimerkiksi television ikäsuosituksis- sa ja nettikulkoissa on läh- detty siitä, että lapsia pi- tää suojella tietyiltä medi- an sisällöiltä, esimerkiksi mediäväkivallalta. Erityi- sesti mediapsykologinen lähestyminen on pystynyt tukemaan näitä aloitteita. Mediakasvatuksella voi- daan kuitenkin nähdä toi- senlaisiakin rooleja.

Toinen mediakasvatuk- sen näkökulma on osal- listuvaan kansalaisuuteen

ja kansalaisvaikuttami- seen kannustaminen. Tä- män yhteiskunnallisen nä- kökulman takana on en- sinnäkin digitaalisen kui- lun kaventamisen (tai ai- nakin silloittamisen) ja ylipäätään tasa-arvoisen osallistumisen kysymyk- set. Kun yksityiset ja jul- kiset palvelut siirtyvät yhä enemmän verkkoon, on jokaiselle kansalaisel- le taattava pääsy näihin palveluihin. Lisäksi tar- vitaan taitoja käyttää pal- veluja verkon välityksel- lä. Toisaalta kriittinen pe- dagogiikka on korostanut jopa kyseenalaistavaa lä- hestymistä niin nykypäi- vän koulua, mediaa kuin yhteiskuntaakin kohtaan. Merkittävien kasvatusvai- kutusten on nähty siirty- vän perinteisiltä kasvatus- instituutioilta, joihin kou- lu tietysti lukeutuu, las- ten ja nuorten arkeen astu- neen mediakulttuurin alu- eelle.

Kolmantena mediakas- vatuksen näkökulmana voidaan pitää mediatalo- jen innostusta tehdä kou- lulaisista pieniä reportte-

reja. Tästä esimerkkinä voidaan nähdä muun mu- assa Helsingin sanomien Päivä lehtimiehenä -kam- panjat ja MTV3:n Lasten uutiset. Ne ovat tehneet vierailuille koululaisille mediatalojen käytäntöjä ja toimittajan arkea tutuk- si. Etenkin hieman van- hempien lasten ja nuor- ten kohdalla keskeisem- pää näissä kampanjoissa olisi kuitenkin harjoittaa media-analyttisiä taitoja. Tällöin esimerkiksi uutis- kynnyn ylittämiseen ja mediatalojen omistuskyt- kösiin liittyviä kysymyk- siä voitaisiin saada läpi- näkyvämmiksi. Se uutis- soidaanko sanomalehdes- sä esimerkiksi Afrikan nä- länhädästä vai Matti Van- hasen perhetilanteesta, on valinta johon vaikut- taa niin toimittajan etiik- ka, lehden levikin kasvat- taminen kuin mediatalon omistajien poliittiset miel- tymyksetkin.

Neljäs näkökulma me- diakasvatukseen lähes- tyy medialla kasvattamis- ta. Helsingin yliopiston Mediakasvatuskeskuk-

sen johtaja dosentti Heik- ki Kynäslähti on toden- nut, että ”koulussa opetus on simulointia – asiat tuo- daan läsnä oleviksi jolla- kin välineellä, medialla”. Tällaisia välineitä ja me- dioita ovat perinteisesti ol-leet esimerkiksi oppikir- jat. Niissä esimerkiksi bio- logian tunneilla opiskel- vat asiat välitetään koulu- ympäristöön siten, että op- pilaiden on helppo omak- sua sisällöt, vaikka varsi- naista kosketusta esimer- kiksi Brasilian sademet- siin ei saataisikaan. Eri mediat, kuten tv ja inter- net, voivat elävöittää opis- kelua ja tehdä oppimisesta kokemuksellista. Tässä ajattelussa mediakasvatus siis hakee myös mielek- kaitä käyttötapoja jokai- sen opettajan työhön mu- kaan tullee uudelle tie- to- ja viestintäteknikalle. Tietokoneiden käyttö kou- lussa ei ole itseisarvo vaan sille on löydettävä koulun perinteisiä yhteiskunnalli- sia tehtäviä tukeva rooli. Käytännössä myös opet- tajat tarvitsevat tukea esi- merkiksi tieto- ja viestin- täknisiä välineitä hyö- dyntävän opetuksen suun- nitteluun.

Tässä esitettyjä näkökul-

mia yhdistää niiden sijoit- tuminen jollakin tavalla median ja kasvatuksen vä- limaastoon. Myös eri ta- voin määritellyt mediatai- dot ovat keskeisiä jokai- sessa näkökulmassa. Toi- vottavaa olisi, että jatkos- sa myös muut kuin lasten- suojelulliset tai pelkkien tietoteknisten taitojen nä- kökulmat nousisivat kes- keisiksi yhteiskunnalli- sessa keskustelussa ja po- liittisessa päätöksenteos- sa. Vastaavasti on tärkeää, että vanhemmat pitäisivät lastensa ja erilaisten pe- rinteisten ja uusien medi- oiden suhteen turvallise- na mutta samalla mielek- käästi aktiivisena. Vielä ei kuitenkaan mikään me- dia voi korvata sitä aitoa ja ihmisläheistä yhdessä- oloa, jota lasten ja esimer- kiksi isovanhempien vä- lillä aina on vietetty kä- pylehmiä ja kaarnalaivo- ja tekemällä.

Hyvää loppuvuotta lehden lukijoille toivottaen,

Olli Vesterinen
Mediakasvatuksen
opettaja
Mediakasvatuskeskus
Helsingin yliopisto

KUUKAUSI YOVONA BENINISSÄ

Kuvaajana Juha Menna

Keväällä 2004 saimme mieheni, kuvanveistäjä Juha Mennan, kanssa tietää, että meidät oli hyväksytty stipendiaateiksi Villa Karoon. Viettäisimme siellä joulukuun 2004.

Villa Karo on Länsi-Afrikassa Beninin Grand-Popossa toimiva suomalais-afrikkalainen kulttuurikeskus, jonne suomalaiset taiteilijat voivat hakea työskentelystipendiä 1-3 kuukauden ajaksi.

Kumpikaan meistä ei ollut koskaan aikaisemmin käynyt Afrikassa. Ainoa asia, mitä osasimme matkalta odottaa oli, että se tulisi olemaan jotain hyvin erilaista kuin mikään aikaisemmin kokemamme. Afrikasta mieleemme tulivat lähinnä joko sodat ja nälänhätä tai sitten seikkailukirjojen ja -elokuvien viidakkohtaukset villieläimiseen. Tämä matka oli jotain aivan muuta.

Ensimmäinen yllätys huokui vastaamme heti astuttuamme lentokoneesta Cotonoun lentokentälle. Se oli trooppinen ilmasto. Olin kyllä osannut varautua kuumuuteen, mutta en siihen huikeaan kosteuteen. (Tästä hyvänä mittarina toimivat metalliset puupiirrostaletit. Ne nimittäin ruostuivat hiljalleen ihan vain huoneemme pöydällä ollessaan...) Kuumuuteen ja kosteuteen kuitenkin tottui pikkuhiljaa, kunhan vain muisti juoda tarpeeksi. Myös paikallinen tapa viettää siestaa kuumimpaan aikaan ilta-päivällä osoittautui oikein viisaaksi.

Ilmasto muokkasi vähitellen myös meidän rytmimme hitaammaksi ja rennommaksi, mikä teki oikein hyvää pohjoisen kiireisille suorittajille. Ei yhden päivän aikana niin kovin paljoa tarvitsekaan ehtiä... Vuorokausirytmimmekin muuttui. Suomessa nautim-

me niin usein kuin mahdollista myöhään aamulla nukkumisesta. Beninissä aloimme herätä auringon noustessa. Aamut olivatkin ainoa hiukan viileämpi ajankohta ("vain" +28 astetta). Silloin oli hyvä käydä lenkillä ja aamu-uinnilla ihailemassa auringonnousua.

Meri oli Villa Karossa jatkuvasti läsnä huikeana näköalana rannattomalle ulapalle sekä aaltojen lakkaamattomana pauhuna. Meille oli sanottu, ettei meressä pitäisi uida aaltojen voimakkuuden ja merivirtojen takia. Uhasimme kuitenkin kieltoa paikallisen nuoren pojan ryhdyttyä uimaoppaksemme heti ensimmäisenä päivänämme Villa Karossa. Pojan nimi oli Louis ja hän näytti meille kuinka aaltoihin kannattaa sukeltaa. Pojan mutkaton ja avoin suhtautuminen meihin muukalaisiin yovoihin tuntui mukavalta ja hänestä saimmekin ensimmäisen grand-popolaisen ystävämme. (yovo = valkoinen. Tämä sana tuli tutuksi nopeasti pikkulasten huudellessa sitä peräämme.)

Pian huomasimme, että lähes kaikki paikalliset suhtautuivat meihin yhtä mukavasti. Kielivaikeudetkaan eivät haitanneet liikaa, vaikka meitä useamman kerran harmittikin ranskankielen taidottomuutemme. Englannilla ja elekielellä tulimme toimeen. Selkeä ero tosin oli naisten ja miesten välillä siinä, että miesten kanssa oli paljon helpompi päästä juttusille. Työnjako oli siinä määrin perinteinen, että naiset pysyivät paljon kotona miesten liikkues- sa enemmän kylillä.

Paikallisilla nuorilla miehillä oli tapana iltain kokoontua laulamaan ja soittamaan rumpuja Villa Karon monitoimitilalle. Juha pääsi heidän

"bändiinsä" mukaan hankittuaan oman djembe-rummun. Juhaa pyydettiin myös poikien jalkapallojoukkueen valmentajaksi. Pojat olivat nähneet Juhana lenkillä ja joogaamassa ja päättelivät siitä, että kai hän sitten jalkapalloakin osaa pelata. Totuus on, ettei Juha pelaa Suomessa ollenkaan jalkapalloa, mutta hyvin se valmentajan pesti siitä huolimatta sujui. Harjoitukset olivat puoli seitsemältä sunnuntaiaamuna.

Villa Karo on merkittävä keskus koko Grand-Popon kylälle. Siellä järjestetään mm. konsertteja, elokuvia ja taidenäyttelyitä kyläläisille. Monitoimitilassa on lisäksi myös vapaamuotoisempaa toimintaa kuten mainitsemani rummuttelusessiot. Villa Karo työllistää yli 10 grand-popolaista. On toiminnanjohtajaa, toimistoväkeä, puutarhuria, keittäjää, huolto miestä ja siivoojaa...

Meidän stipendiaattien olot olivat todella hyvät. Joka päivä saimme aamupalat, pyykkimme pestiin ja silitettiin ja huoneemme siivottiin. Minulle tuli tästä kaikesta hiukan vai- vaantunut olo, olisinhan itekin voinut pyykätä ja siivota. Meille kuitenkin ilmoitettiin, ettei pitäisi tarjota apuaan siivoojille, koska he tulkitisivat avun tarjoamisen siten ettei heidän työnsä laatu kelpaa meille.

Pari paikallista nuorta miestä tuli heti alussa tarjoamaan meille opaspalveluitaan. Heidän mopojensa kyydissä lähdimmekin metsän keskellä olevaan pikkukylään voodoo-seremoniaa seuraamaan.

Seremonian alussa meidät puettiin asianmukaisiin paikallisiin asuihin. Paitaa en kuitenkaan ottanut pois, vaikka moni paikallinen nainen olikin paljain rinnoin. Sitten alkoi rummutus ja tanssi. Paikalle tuotiin kaksi juuri tapettua vuohia. Pian niiden viereen tuli kaksi naista, jotka alkoivat piehtaroida vuohien päällä. Piehtaroituaan vähän aikaa he näyttivät joutuvan jonkinlaiseen transsiin ja heidät kannettiin taka-alalla olevaan majaan. Tanssi ja rummutus jatkuivat ja pian eräs vanha nainen kävi hakemassa Juhankin tanssimaan. Juha tanssi muistuttaen kanaa ja ky-



"Viivin ja Wagnerin" jouluaatto Beninissä.

läläisillä oli hauskaa. Itse he tanssivat todella hyvin. Itsekin afrikkalaista tanssia hiukan harrastaneena voinut kuin ihailla heidän liikkumistaan. Valitettavasti seremonian merkitys jäi meille hiukan hämäräksi. Oppaamme kyllä puhuivat englantia kohtalaisesti, mutta he itse olivat katolisia eikä seremonian tarkoitus kai ollut heillekään täysin selvä.

Voodoo on Beninin pääuskonto. Grand-Popon seudulla oli sekä voodoo-temppelaita että eri kristillisten kirkkokuntien kirkkoja Havaintojemme mukaan voodooon harjoittajat olivat enimmäkseen köyhää väkeä, kun taas paremmin toimeentulevat olivat kristittyjä. Elintasoerot näkyivät selvästi myös rakennuksissa: varakkaammat asuivat kivitaloissa ja köyhemmät savi- tai palmumajoissa.

Grand-popolaisista tutustuimme parhaiten Alfa Kazaan, joka toimii muusikkona ja musiikkikoulun opettajana. Alfa on käynyt monta kertaa Suomessa ja odotamme parhaillaan hänen elokuista Suomen vierailuaan. Hän on alunperin Beninin naapurimaasta Togosta kotoisin ja siksi järjestikkin meille retken kotimaahansa. Siellä pääsimme hieman viidakon makuun käydessämme Badoun suurella putouksella, jossa näytti jo ihan Tarzanin kotiseudulta... Viidakossa kanssamme oli myös vihreä mamba, yksi maailman vaarallisimmista käärmeistä.

Togossa kävimme toisenkin kerran, tällä kertaa tosin ylitimme rajan jokea pitkin veneellä. Etsiske-

limme virtahepoja, joita emme kuitenkaan lukuisista vihjeistä huolimatta löytäneet. Tälläkin retkellä meille tarjottiin palmuviinaa käydessämme erään kyläpäällikön koto- na. Sen tarjoaminen näytti olevan yleinen tapa toivottaa vieraat tervetulleiksi. Palmuviina oli sisus- kaluja polttelevan vahvaa juomaa. Paikallisen tav- van mukaan osa juomasta kuului pirskontaa maa- han esi-isille ja sivumen- nen sanottuna olin hyvin onnellinen tästä tavas- ta. Omat esi-isäni taisivat saada reippaanpuoleisen osuutensa...

Työskentelyni Villa Karossa oli lähinnä vesivä- riluonnosten tekoa. Tein myös pari pientä puupiir- roskaattaa ja keräsin suu- ret määrät simpukankuo- ria erästä projektiani var- ten. Palattuani takaisin Suomeen olen huomannut Beninin vaikuttaneen te- kemääni grafiikkaan niin aiheiden kuin värienkin puolesta. Juha veisti nim- nimisestä puusta veistok- sen, joka jäi Villa Karon

pihapihuun roikkumaan. Veistos jäi hiukan kesken- eräiseksi, koska pari ensimmäistä viikkoa lipsah- ti puumateriaalin hankki- miseen. Kaikki ei toimi- nut Beninissä aivan poh- joismaisella tehokkuudel- la... Vaan eipä se hirveäs- ti haitannut. Kuten Villa Karon perustaja, kirjailija Juha Vakkuri, niin osuvas- ti runossaan sen ilmaisi: Kaikki kesken, kaikki hy- vin. Jospa tuosta rennos- ta asenteesta olisi Beni- nissä tarttunut jotain mei- hinkin.

Laura Pohjonen
Taidegraafikko

Villa Karossa on viiden toimintavuoden aikana työskennellyt pari sataa eri alojen taiteilijaa ja kulttuurivaikuttajaa (www.villa-karo.org). Sukumme esi-isille "palmuviinaa pirskontamassa" on käynyt ainakin kaksi stipendiaattia; viimeem- mäksi yllä olevan jutun kirjoittaja, jonka äiti Maija Pohjonen on omaa sukuaan Westerinen.

VESTERISTEN VIESTIN JAKELU

Lehti lähetetään sukuseuran jäsenille. Muille tilaamalla ilmaiseksi niin kauan kuin painosta riittää.

Tilaukset:
Jorma K. Vesterinen, puh. 040-550 8411
Justina Westerinen, puh. 09-342 2656

Painopaikka: Painotalo RePe Oy

ISSN 1457-8247

MUISTITHAN ILMOITTA MAHDOLLISEN OSOITTEENMUUTOKSEN !



Teurastetut vuohet osana voodoo-seremoniaa.